

HELP U ZELF, bond van Vlaamse leerlingen van
atheneea en middelbare scholen van het arrondisse-

ment Brussel, opgericht onder de bezieling van Jan Kleyntjens, leraar Nederlands aan het Koninklijk Atheneum te Brussel, in oktober 1885 in de herberg Aux Bons Enfants op de Zavel in Brussel door enkele leerlingen (waaronder Lodewijk de Raet en August Vermeylen).

Het doel van deze Vlaamse kring was de beoefening van de Nederlandse taal aan te moedigen en te verbreiden en de Vlaamse rechten te verdedigen. Er werd een bibliotheek ingericht en de leden – waarvan het aantal schommelde tussen 30 en 50 – vergaderden elke zaterdagmiddag om lezingen en voordrachten te houden over de Nederlandse letterkunde en de V.B. In 1894 gaf de kring een letterkundige bundel uit. Naast Kleyntjens kwamen verscheidene andere leraren en letterkundigen, oudere flaminganten, er het woord voeren. Zo werden de jongeren ondersteund en aangevuurd door onder meer Adolf von Ziegesar, Reimond Stijns, Emanuel Hiel, Nestor de Tiere, Jan-Matthijs Brans en Frans Reinhard. Vooral Hiel, de populaire dichter en flamingantische agitator in het Brusselse, trad er meer dan eens als feestredenaar op. Verscheidene voormannen in de Vlaamse ontvoogdingsstrijd leerden hier voor het eerst de V.B. kennen en werden er tot strijdende flaminganten gevormd; voorzitters van de kring waren onder meer De Raet (1888-1889), Vermeylen (1889-1890), F.V. Toussaint van Boelaere (1893-1894) en Hendrik Coopman Thz. (1894-1895). In 1896 werd er een oud-ledenbond van de kring gesticht onder het bestuur van J.S. Willems, Herman Hiel en De Raet. De kring werd door enkele leerlingen en oud-leerlingen van het Koninklijk Atheneum te Brussel op 22 mei 1911 heropgericht als Vlaamsche Oudleerlingen- en Leerlingenbond van het middelbaar en normaal onderwijs voor Groot-Brussel, die vergaderde in het Vlaamsch Huis op de Grote Markt te Brussel. Deze kring wilde zich aansluiten, bij het “Vlaamschgezind en Grootnederlandsch programma van het Algemeen-Nederlands Verbond”. De praktische doelstellingen waren de vereniging van alle Vlaamssprekende oud-leerlingen en leerlingen van het middelbaar onderwijs uit het Brusselse, te waken op de toepassing van de wetten en verordeningen betreffende het onderwijs in het Nederlands, te ijveren voor de verbetering van dit onderwijs en voor de uitbreiding van de Nederlandstalige afdelingen en alles wat kon bijdragen tot de ontvoogding van het Vlaamse volk.

LITERATUUR: M. Lamberty, *Lodewijk de Raet, een levensbeeld*, 1961.

RAYMOND VERVLIET